

НОВИ КНИГИ

Проф. д-р Рудолф САБАДИ

ЕКОНОМИКА НА ШУМАРСТВОТО — Учебник и прирачник

Во издание на Шумарскиот факултет при Свеучилиштето во Загреб, во почетокот на 1986 година, излезе од печат книгата **ЕКОНОМИКА НА ШУМАРСТВОТО** од проф. д-р Рудолф САБАДИ, редовен професор на Шумарскиот факултет во Загреб.

Книгата ЕКОНОМИКА НА ШУМАРСТВОТО претставува учебник и прирачник, која во прв ред е наменета за студентите по шумарство на Шумарскиот факултет во Загреб, но, секако, е од интерес и за студентите по шумарство на другите факултети во земјата, како и за дипломираните инженери по шумарство во оперативната.

Во овој учебник и прирачник, како што истакнува самиот автор во предговорот, посебно место е посветено на проблемот на утврдување на вредноста на шумите, додека некои поглавја се релативно скратени, а одредени проблеми од областа на економиката на шумарството целосно се изоставени. Причината за ваквиот пристап по содржина и обем, авторот ја гледа во недоволниот обем на часови, како за предавања, така и за вежби, со кои е застапен предметот економика на шумарството, кој според наставните планови се слуша во VII и VIII семестар на Шумарскиот оддел при Шумарскиот факултет во Загреб.

Материјата во книгата ЕКОНОМИКА НА ШУМАРСТВОТО е изнесена во 7 поглавја и тоа:

В О В Е Д, стр. 10—11

1. ПРОИЗВОДСТВО, стр. 12—62
2. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТА НА ШУМИТЕ, стр. 63—156
3. УСПЕШНОСТ НА СТОПАНИСУВАЊРТО, стр. 157—186
4. ТРОЩОЦИ, стр. 187—220.
5. ИНВЕСТИЦИИ, стр. 221—265
6. ПЛАНИРАЊЕ ВО ШУМАРСТВОТО, стр. 266—313
7. РАЗМЕНА НА ПРОДУКТИТЕ ОД ПРОИЗВОДСТВОТО, стр. 314—354.

Во првиот дел од книгата, авторот го дефинира поимот за производството воопшто и во шумарството и ги дава основните елементи на производството (човековиот труд, шумите и шумското земјиште и средствата на трудот), го објаснува производствениот процес, и продуктите во шумарството, при што посебно се задржува и дава посебно значење на таканаречените „услуги на општи користи на шумите“, односно на општокорисните функции на шумите, како и на продукцијата на биомаса при стопанисувањето со шумите. Исто така во овој дел, се прави осврт на шумарството, како интегрален дел на народното стопанство.

Во вториот дел, „Пресметување на вредноста на шумите“, кој по обем е и најголем (околу 100 страници), покрај тоа што авторот дава воведни напомени, тој посебно се задржува на проблемот на процентните сметки, каматите и рентите. Главната поента во овој дел е дадена на проблемот на пресметувањето т.е. утврдувањето на вредноста на шумските земјишта, шумските насади и шумскостопанските подрачја. При пресметувањето на вредноста за шумските земјишта, преку конкретни примери, е изнесена постапката на утврдување на вредноста на шумските земјишта по следниве методи:

- пресметување на вредноста врз основа на идните приходи;
- пресметување на вредноста на шумските земјишта со компарација (споредба);
- посебни методи на компарација при пресметување вредноста на шумските земјишта.

При пресметувањето на вредноста на шумските насади, преку конкретни примери, се изнесени следниве методи:

- метод на сегашната сечива вредност;
- метод на трошоците на насадот;
- метод на очекуваната вредност на насадот; и
- други методи.

При пресметувањето на вредноста на шумскостопански подрачја, главно, се разработува проблемот на капитализација на шумската рента, сегашната сечива вредност на дрвната маса на шумите, како и комбинирани постапки при утврдувањето на вредноста на шумскостопанските подрачја.

Во вториот дел, исто така, на околу 20 страници, е изнесен проблемот на штетите во шумите и тоа: дефинирање на штетите, класификација на штетите и нивното економско значење т.е. последиците од штетите како на шумите, така и на шумските земјишта.

Во третиот дел „Успешност на стопанисувањето“, на околу 0 страници, главно, се прави осврт врз содржината на завршните

сметки и пресметки, како и економски анализи на резултатите од стопанисувањето и успешноста во работењето како на шумарството како стопанската гранка, така и на шумскостопанските организации.

Во четвртиот дел, „Трошоци“ се дава дефиниција за поимот на трошоците и класификација на трошоците воопшто и во шумарството.

Во петтиот дел „Инвестиции“, кој опфаќа околу 45 страници, е даден поим за инвестициието општо и во шумарството, како и видови на инвестиции за пошумување, отварање на шумите, инвестиции за стручни кадри и други инвестиции. При излагањето на материјата, покрај теоретски осврти, дадени се и конкретни примери и решенија за одделни видови инвестициони активности, а посебно при инвестиционите вложувања за отворање на шумите.

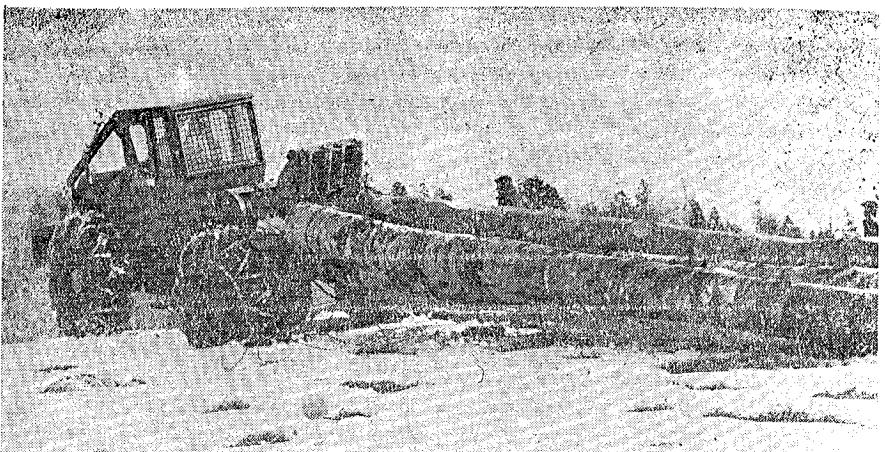
Делот „Планирање во шумарството“, кој е изложен на околу 50 страници, покрај воведните излагања, опфаќа: основи за планирање (интеррелациска анализа), турнусот т.е. опходната — темел за планирање во шумарството; планирање на ресурсите.

И во последниот дел „Размена на продуктите од производството“, на околу 25 страници, се обработени поглавјата: парите и размената (значењето на парите, видови пари, вредност на парите, парите и меѓународната размена); распределба на богатства; субјекти во размената; објекти во размената; трговија со шумски производи.

Во прилогот од книгата се дадени основни и други податоци за еден пример на шумскостопанска единица, а во литературата се цитирани околу 50 наслови од домашни и странски автори.

Книгата ЕКОНОМИКА НА ШУМАРСТВОТО — учебник и прирачник е печатена во офсет техника, а цената за студентите на Свеучилиштето во Загреб е 1.185. — динари.

Доц. д-р Блажо Димитров

И таму
каде што не стапнала нога,
на човекот вози
шумарскиот прегибник
BELT - GV - 50

Најсложените шумарски работи бараат машини од посебен ков. Беспрекорно мора да дејствува во сите временски услови и на неква било земја. Шумарскиот прегибник BELT—GV—50 е таква машина. Погоден е за работа во услови каде што прилагодените земјоделски трактори откажуваат послушност, а тешките прегибници не се погодни. Прегибноста на тракторот ($\pm 38^\circ$) и носачот—клацналка на предниот мост (15° или 450 mm) овозможуваат стабилно и безбедно возење по тракторски патеки. Сите четири тркала се погонски, а погонските мостови имаат автоматски диференцијален затворач со 40% ефикасност. На сите четири тркала дејствуваат хидропнеуматски кочници и пнеуматски подесувана рачна кочница, која кочи и автоматски, ако притисокот во инсталацијата падне. Распределбата на масата на мостовите — 60% на предниот мост на неоптоварениот трактор — хидраулични подесуваниот волан, хидраулички амортизираното и обложено седиште, заедно со атестираната кабина, обезбедуваат безбеден и колку што може удобен транспорт на стебла и трупци.

Продажбата ја застапува

agrotehnika - gruda
n.solo, Ljubljana, titova 38-40

PROIZVODNJA, UNUTRAŠNJA
I SPOLJNA TRGOVINA, SERVISI